

confutationem partis aduerſarie. Harum exemplane longius abeamus, eodem ex loco ſumamus. Propositionibus quippe ter binis altrinfecus per oppoſitionem continuo commiſſis, hinc pœnitentis veram iuſtitiam, quæ ex fide & dilectione eſt, confirmat, inde falſam reprehendens iuſtitiam confutat. A quâ inquit, pedibus meis non dediſti, hæc autem lachrymis rigauit pedes meos, & capillis ſuis terſit. Oſculum mihi nõ dediſti, hæc autem, ex quo intrauit, non ceſſauit oſculari pedes meos. Oleo caput meum non vnxiſti, hæc autem vnguento vnxit pedes meos. Quarta de mum oppoſitio, quanta manſuetudine, vel temperantia reprehendens inuidiam augere declinat? Ait enim. Propter quod dico tibi. Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. Cui autẽ minus dimittitur, minus diligit, denique idem eſt, ac ſi diceret. Tu autem, qui vt tibi videris, minus habes, quod dimittatur, minus diligit. Et eſt ſenſus. Huic multũ diligenti, multa remiſſione peccata remittuntur tibi autem minus diligenti peccata tua minus remittuntur. Concluſio. netamen, quæ eſt artiſcioſus orationis terminus, non tam artiſcioſe, quàm ſapienter & ſuſte vitur, cum dicit. Fides tua te ſaluam fecit, vade in pace. In confirmatione & confutatione pro magno habent illi, argumentationibus vt, & diſſicillimum æſtimant expoſire & expedite pronũciare, quod inueniunt. Hæc, inquiunt, res facit, vt neq; diutius quàm ſatis eſt in eiſdem locis commoremur, nec eodem itentidem reuoluamur, neq; inchoatam argumentationem relinquamus, neque incommodè ad aliam deinceps tranſeamus. Abſolutiſſimam atq; perfectiſſimam argumentationem eſſe dicunt, quæ in quinque partes diſtributa eſt, propoſitionem, rationẽ rationis confirmationem, exornationem, complexionem. Iſtud quoq; in ſcriptura ſua, neq; ignorauit, neque aſpernatus eſt ſpiritus Dei, quod ſi diligenter attendis, non paucis educes exemplis. Si quidem maniſeſtiora quàm plura ſunt, ſed nos vbi fortè minus parer hæc facultas, inde nunc breuiter aliqua dare exempla cupimus. Propoſitio eſt ille Pſalmi octauu verſiculus. Domine deus noſter, quàm admirabile eſt nomen tuum in vniuerſa terra. In illo propheta ſummatim oſtendit, quid ſit, quod probare intendit. Ratio eſt, quam ſub duobus verſiculis, hoc modo annexit. Quoniam eleuata eſt magnificentia tua ſuper cælos. Ex ore infantium & lactentiũ perfectiſti laudem propter inimicos tuos, vt deſtruas inimicum & vltorem. Iſtis etenim verum eſſe demonſtrat, id quod intendit, ſcilicet ex eo admirabile eſſe nomen domini, quia Chriſtus magnificẽ eleuatus eſt, & in cælum aſcendit. Et deinde ex ore Apoſtolorum qui erant qualiſi infantes. i. homines idiotæ & ſine literis, perfecti laudem euangelicæ fidei, ſive prædicationis. Rationis confirmatio eſt id,

quod ſubiũgit. Quoniam videbo cælos tuos opera digitorum tuorum, lunam & ſtellas quæ tu fundati. Hic enim verſiculus breuiter confirmationem quam expoſuit, ſcilicet non adeo mirum ſive incredibile eſſe, quod ex ore infantium, dominus laudem perfecterit, quoniam qui infantes, ſive lactentes fuerant, accepto ſpiritu ſancto, facti ſunt cæli, in quorum fide, luna & ſtella, id eſt, eccleſia, & quique electi potuere fundari. Exornatio eſt, quæ ſequentibus continetur verſiculis. Quid eſt homo quod memores eius, aut filius hominis quoniam viſitas eum? Minuiſti eum paulominus ab angelis, gloria & honore coronaviſti eum, & conſtituiſti eum ſuper opera manuum tuarum. Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius, oues & boves vniuerſas, in ſuper & pecora campi. Volucres cæli & piſces maris, qui perambulant ſemitas maris. Iſtis etenim verſiculis inũgniter honeſtauit, & colloꝑletauit rem copioſo ornatu pietatis admirando magnitudinem dignationis, quomodo hominem tam longè inuidia diaboli ab æternitate deiectum tantopere requiſierit. Complexio eſt verſus prior repetitus. Domine dominus noſter, quàm admirabile eſt nomen tuum in vniuerſa terra. Iſto etenim concludendo, breuiter recolligit partes argumentationis. Et hæc quidem perfecta quinque partium argumentatio confirmantis eſt. Confirmat n. admirabile eſſe in vniuerſa terra nomen domini. Sequenti verò pſalmo ab eo verſu quo dicit. Exurge domine non confortetur homo, vſq; ad eum, quo ait, Exurge domine Deus exaltet manus tua, itẽ, ſi rirẽ perpendas, perfecta quinque partium confutantis argumentatio eſt. Confutat enim inimicum hominem peccati, filium perditionis vt ait Apoſtulus. Qui extollitur ſupra omne quod dicitur Deus aut quod colitur. Cæterũ eſt, vbi vel vnde breuiorẽ, id eſt, vna ad duas ablatis partibus ſiant argumentationes, ſcilicet vbi breuior eſt dicenda res, quæ facile memoriæ commendatur. Tunc enim exornatio prætermittenda eſt, ſi parum locuples ad ampliſicandum, & exornandum res eſſe videtur. Sin autem res & tenuis & humilis eſt, tunc & exornatio & complexio prætermittenda ſunt. Iſtæ verò tanta copia in ſcripturis noſtris inueniuntur, vt vlla dare exempla ſuperfluum putemus, præſertim cum iuxta propoſitum ſatis dictum ſit, & nos ad alia properemus. Porro tria genera cauſarum ſcilicet demonſtratiũ, deliberatiũ, iudiciale, iſti quoque oratores ſive inuẽtores noſtri receperunt. Neque enim parum impugnant de alicuius, imò quàm plurium certarũ perſonarum laude vel vituperatione, quæ partes demonſtratiũ generis ſunt, verbi gratia, quando laudatur Deus, vel vituperatur diabolus. Item, non parum aut rarò reſonat ſuaſionem & diſſuaſionem, quæ partes deliberatiũ generis ſũt, videlicet ſuaſedẽ bonũ diſſua.